

TỈNH DÒNG LA SAN VIỆT NAM
Văn Phòng Giám Tỉnh
53B Nguyễn Du, P. Sài Gòn, Tp. HCM

Ngày 17 tháng 11 năm 2025

THƯ CHÚC MỪNG NGÀY NHÀ GIÁO

“Những ai dạy đức công chính cho nhiều người, họ sẽ được sang chỏi như những vì sao trên cõi phúc” (Dn 12:3)

Kính thưa quý Sư Huynh, quý thầy cô giáo, nhân viên trong các cơ sở giáo dục,

Cùng tất cả thành viên trong gia đình La San Việt Nam.

Hướng về ngày Nhà Giáo – 20/11, tôi xin gửi đến toàn thể quý Sư Huynh, từ bậc cao niên đến các anh em trẻ, quý Thầy Cô giáo, các Đối tác La San lời chúc mừng Ngày Nhà Giáo 20-11.

Hướng về ngày Nhà Giáo, tạ ơn Chúa về ơn gọi giáo dục mà mỗi chúng ta được nhận lãnh qua đặc sủng được truyền lại từ Thánh Gioan La San; chúng ta nhớ đến tâm tình biết ơn các Sư Huynh tiền bối, những vị ân sư về công ơn dạy dỗ của các ngài trong hành trình giúp chúng ta lớn lên làm người trưởng thành trong các lãnh vực từ tri thức đến ứng xử, từ văn hóa đến nghề nghiệp, từ nhân cách đến đức tin, tri ân đến quý ân nhân đã cộng tác và hỗ trợ vật chất cho công trình giáo dục La San trong nhiều năm qua. Bên cạnh đó, chúng ta cũng nặng lòng về những vấn đề đạo đức của người trẻ trên đất nước chúng ta hôm nay, những hành vi ứng xử với nhau bằng bạo lực ngày càng gia tăng, ngay cả những học sinh còn trên ghế nhà trường. Nó báo động về một đường hướng giáo dục trong gia đình và ở học đường bị lệch chuẩn...

Bạo Hành Học Đường – Một Vấn Nạn Cấp Bách Đặt Ra Cho Giáo Dục

Báo Lao Động, thứ Hai, ngày 10/11/2025, tác giả Phương Anh đã nhắc lại những vụ việc bạo lực học đường liên tiếp xảy ra tại nhiều địa phương như: Nam sinh bị bạn đâm và đẩy xuống hồ; Nữ sinh lớp 8 bị đánh hội đồng ở TPHCM; Nam sinh lớp 9 bị bạn khác trường đánh... đã khiến dư luận không khỏi lo lắng. Tác giả đã gửi một thông điệp cho cộng đồng: “Trước thực trạng bạo lực học đường ngày càng đáng lo ngại, nhiều phụ huynh không khỏi lo lắng về cách đồng hành, định hướng con trong môi trường giáo dục.”¹

Trong thời điểm này, nhiều nhà giáo dục, tâm lý được phỏng vấn và hệ thống pháp quyền cũng vào cuộc... Tôi nhớ lại năm 2014, trong một Diễn Đàn Chúa Nhật về Chính trị - Xã hội vào ngày 05/10/2014,² ông Đinh Văn Quế - nguyên chánh tòa hình sự Tòa án nhân dân Tối cao đã có phát biểu như sau (xin trích):

¹ Nguồn: <https://laodong.vn/giao-duc/lien-tiep-cac-vu-bao-luc-hoc-duong-xay-ra-phu-huynh-tran-tro-ve-khoang-cach-voi-con-cai->

² Nguồn: <http://tuoitre.vn/tin/chinh-tri-xa-hoi/20141005/nhieu-vu-an-man-ro-vi-sao/654274.html>

“Tất nhiên có nhà nước là phải có pháp trị, nhưng nếu đề cao nhân trị, lấy nhân trị làm gốc thì pháp trị ngày càng được giảm dần”

“Tất nhiên phải có nhiều giải pháp đồng bộ, nhưng tôi lấy giáo dục làm gốc rễ để giải quyết vấn đề nhức nhối này. Cần xây dựng một nền giáo dục hướng thiện thật sự, phải rèn nhân trước khi rèn nghề.”

“Nên hiểu giáo dục ở đây không chỉ là một mối ở nhà trường mà còn tổng hòa từ cả gia đình, xã hội. Cha mẹ mà hư hỏng thì làm sao con cái thành người được. Lãnh đạo cơ quan mà tham quyền cố vị, tham nhũng, ưa kẻ xu nịnh, chèn ép người tài thì nhân viên tất loạn.”

“Tôi nghĩ việc xây dựng một nền giáo dục hướng thiện phải được nhận thức là một chiến lược cấp bách của quốc gia. Nó phải được thực hiện tổng hòa trên cả nhà trường, gia đình và xã hội.”

“Giáo dục đạo đức của chúng ta thời gian qua quá xa rời thực tế, nhiều mỹ từ to lớn mà sáo rỗng, người học không thể cảm xúc, hấp thụ được. Hãy mạnh dạn thay đổi mới mong thay đổi được bản chất xã hội.”

“Hiệp ước Toàn cầu Về Giáo dục” - một sáng kiến do Đức Giáo hoàng Phanxicô

Đề định hướng cho môi trường giáo dục trong các cơ sở giáo dục La San và có thể lan tỏa đến các đồng nghiệp khác của chúng ta đang làm công tác giáo dục tại các trường học, cũng như giúp phụ huynh, tôi xin nhắc lại những ý tưởng chủ đạo của “Hiệp Ước Toàn Cầu Về Giáo Dục”

Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục (Global Compact on Education) là một sáng kiến do Đức Giáo hoàng Phanxicô khởi xướng vào tháng 9 năm 2019; “Hiệp Ước Toàn Cầu Về Giáo Dục” đã được cử hành nghi thức cam kết vào ngày 15 tháng 10 năm 2020. Trong nghi thức này, chính Sư Huynh Armin – Tổng Quyền đã tham dự và thay mặt cho tất cả các Sư Huynh, các Đối tác La San trên thế giới ký kết vào Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục.

Mục tiêu của “Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục”

Mục tiêu chính của sáng kiến này là tập hợp các cá nhân, tổ chức, tôn giáo và các nhà lãnh đạo chính trị, kinh tế, văn hóa để cùng nhau hợp tác vì một nền giáo dục mang tính nhân văn, toàn diện, hòa nhập và bền vững hơn.

Sáng kiến này hướng tới việc đối phó với sự cô đơn, không chắc chắn và các vấn đề xã hội tiêu cực khác mà giới trẻ hiện nay đang gặp phải, đồng thời thúc đẩy một nền văn minh của sự hòa hợp và đoàn kết.

“Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục” kêu gọi nhắc nhở các nhà giáo dục rằng:³

“Giáo dục không chỉ là việc truyền tải kiến thức mà còn là sự hình thành toàn diện con người – về trí tuệ, tình cảm, nhân bản và thiêng liêng.” Giáo dục không dừng lại ở việc đào tạo kiến thức mà còn đưa học sinh vào hành trình tâm linh, nơi họ có thể tìm thấy Đấng Toàn Năng trong từng bước đi của cuộc đời.” “Trường học là nơi mà học sinh không chỉ học để thành

³ Xem GM. Giuse Đình Đức Đạo, *Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục – Đường hướng Giáo dục của Giáo Hội hôm nay*, 2/10/2020. Nguồn: <https://hgdgmvietnam.com/chi-tiet/hiiep-uoc-giao-duc-toan-cau-duong-huong-giao-duc-cua-giao-hoi-hom-nay>

công trong cuộc sống, mà còn để phục vụ người khác và trở thành con người toàn diện sống yêu thương.”

“Giáo dục là một công việc gieo hạt, và đôi khi người gieo hạt phải chờ đợi trong nước mắt, nhưng họ có quyền chờ đợi một vụ mùa bội thu.”

“Giáo dục là một nhiệm vụ dài hạn với sự kiên nhẫn, nơi kết quả đôi khi không rõ ràng - có nghĩa rằng giáo dục là chờ đợi, kiên trì và nhân mạnh bằng tình yêu.”

“Hãy giáo dục học sinh không chỉ bằng kiến thức mà bằng tình yêu và lòng thương xót, bởi chỉ có như vậy chúng ta mới có thể xây dựng một thế giới công bằng và nhân ái hơn.”

“Việc giáo dục không được dừng lại ở những nguyên tắc, mà phải tiến sang việc thực hành làm phát sinh văn hóa gặp gỡ, lắng nghe, đối thoại nên cả khi phải tranh luận, “cần nhớ mình là anh em và vì vậy cần đào tạo và tự đào tạo để không coi người kia là kẻ thù hay quân địch cần phải loại trừ”

“Chính trong đối thoại và lắng nghe, “chúng ta tập đón nhận tha nhân trong sự khác biệt về cách sống, cách suy nghĩ và cách diễn tả của họ”

“Nền giáo dục thành công và kết quả không chỉ tùy thuộc khả năng chuyên môn của các giảng viên, cũng không hoàn toàn tùy thuộc vào khả năng tài giỏi của các sinh viên, học sinh, mà còn tùy thuộc vào chất lượng mối tương quan giữa các giáo viên và học sinh.”

Bảy Cam Kết/Con Đường Và Ba Ưu Tiên:

Hiệp ước Toàn cầu về Giáo dục kêu gọi 7 cam kết (hay con đường):

- 1) Đặt con người làm trung tâm của mọi chương trình giáo dục.
- 2) Lắng nghe tiếng nói của trẻ em và thanh niên.
- 3) Thúc đẩy sự tham gia đầy đủ của trẻ em gái và phụ nữ trẻ trong giáo dục.
- 4) Coi gia đình là nơi giáo dục đầu tiên và thiết yếu.
- 5) Giáo dục về sự chấp nhận và cởi mở đối với những người dễ bị tổn thương nhất.
- 6) Tìm ra những cách hiểu mới về kinh tế và chính trị phục vụ con người trong bối cảnh sinh thái toàn diện.
- 7) Bảo vệ và vun đắp ngôi nhà chung (trái đất) của chúng ta.

Cùng với bảy (07) cam kết/con đường, Đức Giáo Hoàng Lê-ô XIV đã đề nghị thêm ba (03) ưu tiên⁴:

Ưu tiên thứ nhất liên quan đến đời sống nội tâm: người trẻ khao khát chiều sâu; cần có không gian tĩnh lặng, phân định, đối thoại với lương tâm và với Đấng Siêu Việt. ĐGH bày tỏ lo ngại rằng môi trường giáo dục ngày nay ngày càng cho thấy “những dấu hiệu của sự mong manh nội tâm lan rộng ở mọi lứa tuổi.” “Chúng ta không thể nhắm mắt làm ngơ trước những tiếng kêu cứu thầm lặng này,”

⁴ Xem ĐGH Lê-ô XIV, Tông thư “Về nên những bản đồ mới của hy vọng”. Xem bài Giáo Dục, Đó Là Thúc Đẩy Phẩm Giá, Công Lý Và Sự Tin Tưởng

Nguồn: <https://xuanbichvietnam.net/trangchu/duc-leo-xiv-giao-duc-do-la-thuc-day-pham-gia-cong-ly-va-su-tin-tuong/>

Ưu tiên thứ hai liên quan đến kỹ thuật số nhân văn: chúng ta đào tạo về việc sử dụng khôn ngoan các công nghệ truyền thông và AI, đặt con người lên trước thuật toán và hài hòa trí thông minh kỹ thuật, cảm xúc, xã hội, thiêng liêng và sinh thái.

Ưu tiên thứ ba liên quan đến hòa bình vô khí giới và giải giới: chúng ta giáo dục về các ngôn ngữ phi bạo lực, hòa giải, xây cầu chứ không phải tường; "Phúc thay ai xây dựng hòa bình" (Mt 5,9) từ bắt đầu lòng tôn trọng con người có nhân phẩm bình đẳng và cần biết khoan dung phải trở thành phương pháp và nội dung của việc học.

ĐGH nhấn mạnh rằng “việc giảng dạy thực sự hiệu quả thì “không chỉ về nội dung, mà trên hết là về lòng bác ái mà nó truyền tải.” “chỉ chia sẻ kiến thức thôi là chưa đủ - phải có tình yêu.” “Giáo dục không bao giờ có thể tách rời khỏi tình yêu,”

Thưa quý Sư Huynh, quý Thầy cô giáo, cùng mọi thành viên trong gia đình La San Việt Nam,

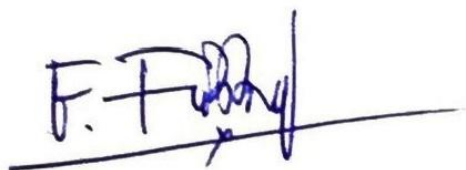
Khi tham gia vào việc giáo dục trẻ trong các trường học và cơ sở giáo dục, mỗi chúng ta sẽ là một “ngôi sao” trong chòm sao giáo dục, như sách Daniel – sách về khôn ngoan trong Kinh Thánh dạy: “những ai dạy đức công chính cho nhiều người, họ sẽ được chiếu sáng như những vì sao trên vòm trời.” (Dn 12:3). Xác tín rằng, trường học, cơ sở giáo dục là môi trường dạy dỗ trong đó đức tin, văn hóa và cuộc sống hòa quyện vào nhau. Chúng ta hãy cùng nhau cam kết và nỗ lực với tất cả tình yêu và lòng nhiệt thành của nhà giáo, cống hiến cho các em học sinh một sự giáo dục có khả năng rèn luyện để trở nên những con người toàn diện, có nhân cách và có niềm tin, có kiến thức văn hóa và có lương tri.

Thánh Augustin dạy: “làm điều gì chúng ta có thể làm, và cầu nguyện cho những gì mà chúng ta không thể”; hằng ngày, xin quý Sư Huynh, quý Thầy Cô, cùng toàn thể gia đình La San Việt Nam dành kinh nguyện cho việc giáo dục của chúng ta và cho nền giáo dục của nước nhà.

Nguyện xin Thiên Chúa ban xuống trên mỗi người, mỗi cộng đoàn và cơ sở giáo dục phúc lành, bình an và niềm vui trong ngày mừng lễ Nhà Giáo và trong sứ mạng giáo dục mà Anh Chị Em đang đảm nhận.

Chúa Giêsu ngự trị lòng ta. Luôn luôn!

Thân ái trong tình huynh đệ La San,

Sư Huynh Joseph Lê Văn Phụng, fsc

Giám Tỉnh